

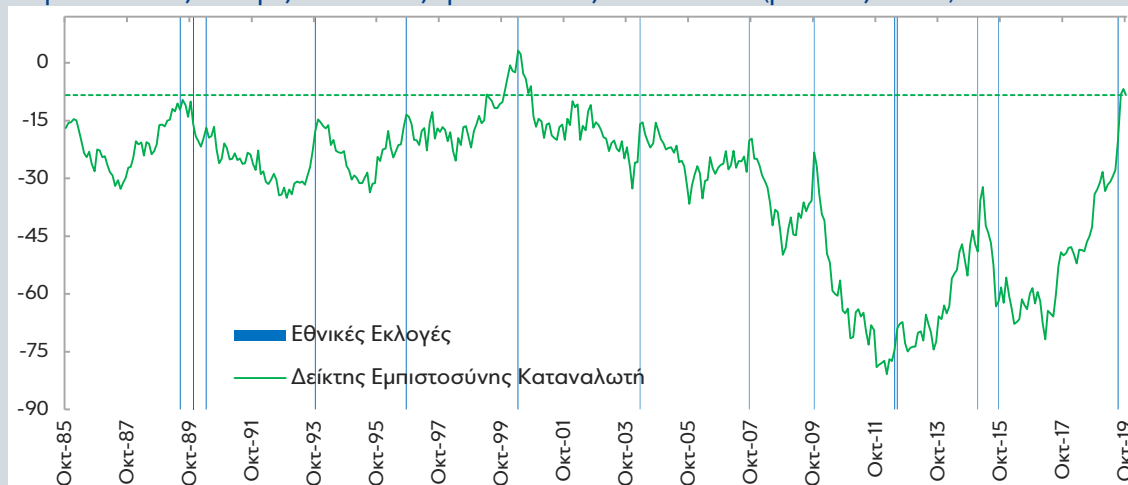
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

1 Νοεμβρίου 2019, Τεύχος 310

Ελαφρά διόρθωση του δείκτη οικονομικού κλίματος στο μετεκλογικό δίμηνο Σεπ-Οκτ – 2019, υπέρβαση του δημοσιονομικού στόχου στο 9-μηνο

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα, ένα μέτρο των εκτιμήσεων των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων για την τρέχουσα και τη μελλοντική οικονομική τους κατάσταση, έπειτα από το υψηλό 11,8 ετών (108,5 μονάδες δείκτη) του Αυγούστου 2019 – τον πρώτο μήνα μετά τις εθνικές εκλογές του Ιουλίου 2019 – κινήθηκε πτωτικά για 2^ο συνεχή μήνα τον Οκτώβριο 2019. Διαμορφώθηκε στις 106,7 από τις 107,2 μονάδες δείκτη τον Σεπτέμβριο 2019. Η μείωση του δείκτη οικονομικού κλίματος στο μετεκλογικό δίμηνο Σεπτεμβρίου-Οκτωβρίου 2019 έχει τα χαρακτηριστικά ελαφράς διόρθωσης. Παρ' όλα αυτά, η τιμή του Οκτωβρίου 2019 αποτελεί την 3^η υψηλότερη παρατήρηση από τον Μάρτιο 2008. Σημειώνουμε ότι οι προβλέψεις των επίσημων φορέων (π.χ. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κυβέρνηση, κ.α.) για επιτάχυνση του πραγματικού ρυθμού μεγέθυνσης στην Ελλάδα το 2020 (είτε οριακή είτε υψηλή) σχετίζονται με τη βελτίωση του οικονομικού κλίματος.

Σχήμα 1: Εθνικές Εκλογές και Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή (μονάδες δείκτη)

Πηγή: (α) IOBE (Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών), (β) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), (γ) Eurobank Research.

Στους επί μέρους δείκτες εμπιστοσύνης που συνθέτουν τον δείκτη οικονομικού κλίματος τα αποτελέσματα είχαν ως εξής τον Οκτώβριο 2019: στο λιανικό εμπόριο καταγράφηκε η υψηλότερη μηνιαία πτώση (-6,6 μονάδες δείκτη) και ακολούθησαν οι υπηρεσίες (-4,8 μονάδες δείκτη) και οι καταναλωτές (-1,6 μονάδες δείκτη). Στην αντίθετη κατεύθυνση κινήθηκαν οι δείκτες εμπιστοσύνης στη βιομηχανία (+0,9 μονάδες δείκτη) και τις κατασκευές (+5,8 μονάδες δείκτη).

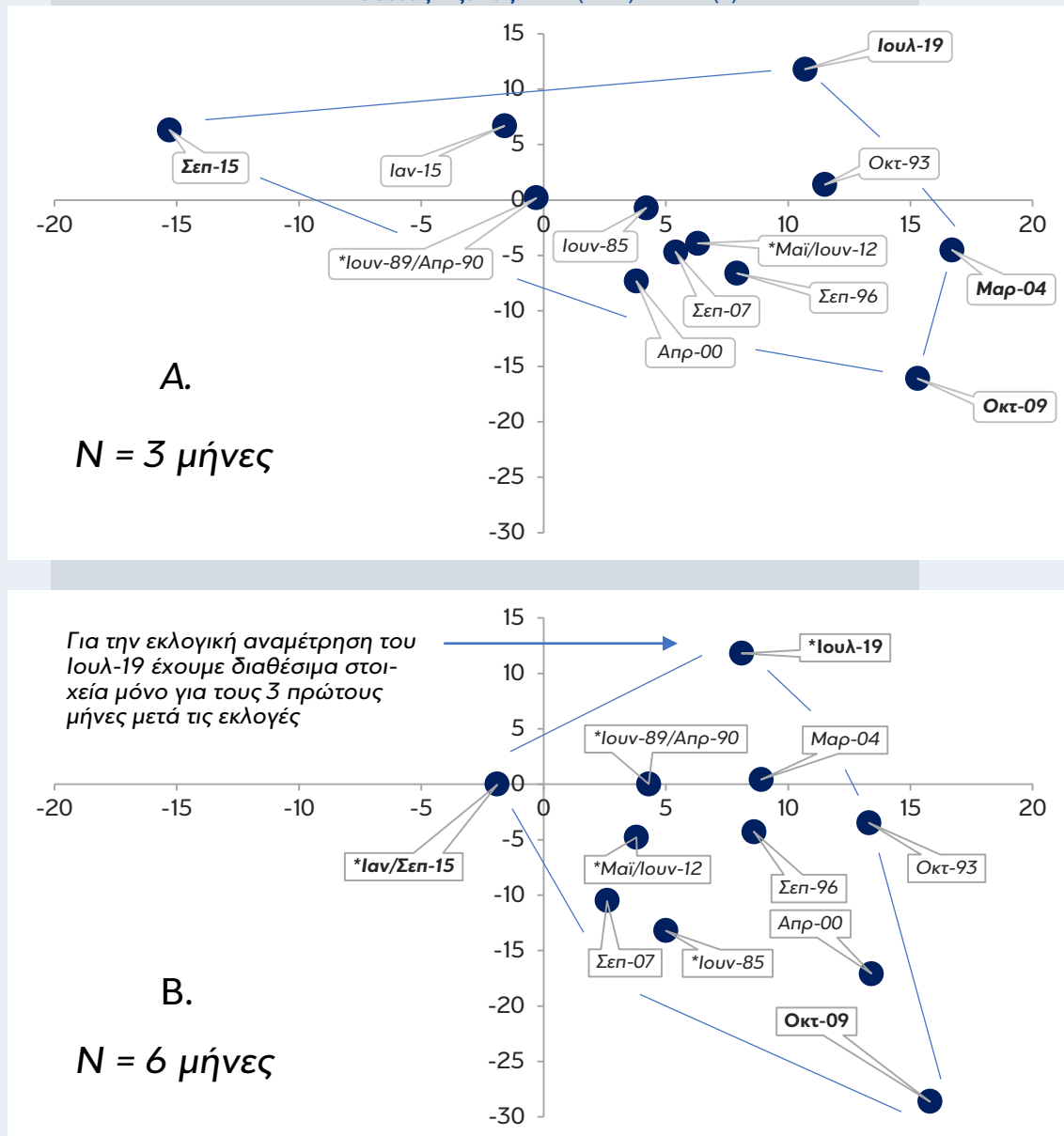
Συγγραφείς

Δρ. Στυλιανός Γ. Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

Ευαγγελία Τσιαμπάου
Οικονομική Αναλύτρια
etsiamprou@eurobank.gr

Σχήμα 2: Μεταβολή του Δείκτη Εμπιστοσύνης Καταναλωτή Προς και Μετά τις Εθνικές Εκλογές (μονάδες δείκτη), Διαθεσιμότητα Στοιχείων: Ιανουάριος 1985 – Οκτώβριος 2019

ΔΕΚ = Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή
 T = Μήνας Διεξαγωγής Εθνικών Εκλογών
 Οριζόντιος Άξονας: ΔΕΚ (T) – ΔΕΚ (T-N)
 Κάθετος Άξονας: ΔΕΚ (T+N) – ΔΕΚ (T)

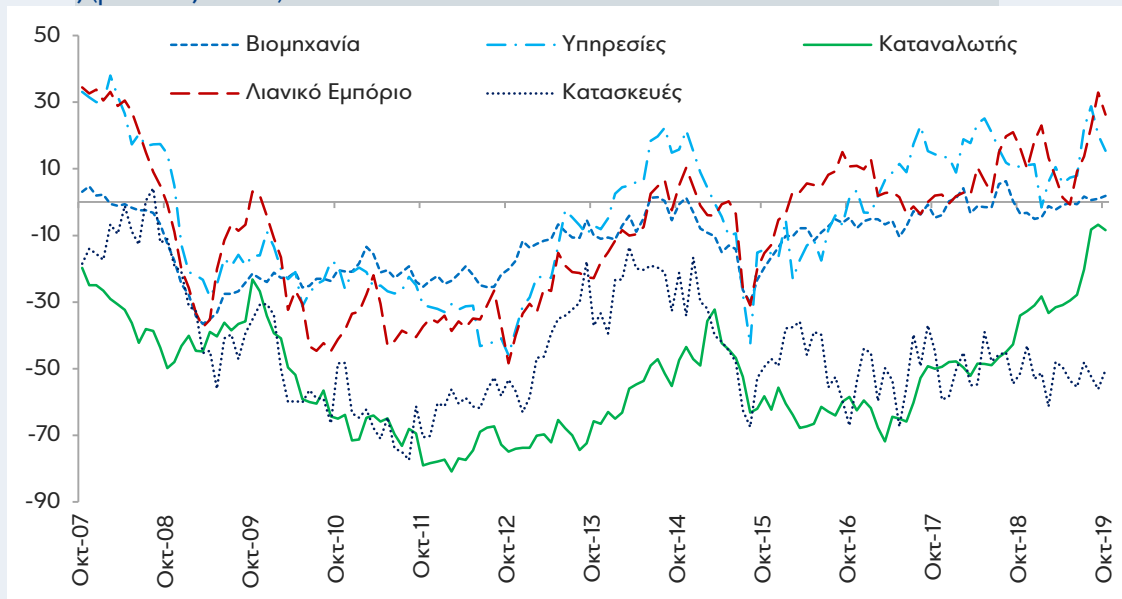
Πηγή: (α) IOBE (Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών), (β) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), (γ) Eurobank Research.

Σημείωση Τμημάτων Α και Β: * τις εκλογικές αναμετρήσεις του Ιουν-89, Νοε-89 και Απρ-90 τις παρουσιάζουμε με ένα ζευγάρι παρατηρήσεων, όπου ΔΕΚ (Ιουν-89) – ΔΕΚ (Ιουν-89 - N) και ΔΕΚ (Απρ-90 + N) – ΔΕΚ (Απρ-90). Το ίδιο ισχύει και για τις εκλογικές αναμετρήσεις του Μαΐ-12 και Ιουν-12, όπου ΔΕΚ (Μαΐ-12) – ΔΕΚ (Μαΐ-12 - N) και ΔΕΚ (Ιουν-12 + N) – ΔΕΚ (Ιουν-12).

Σημείωση Τμήματος Β: * τις εκλογικές αναμετρήσεις του Ιαν-15 και Σεπ-15 τις παρουσιάζουμε με ένα ζευγάρι παρατηρήσεων, όπου ΔΕΚ (Ιαν-15) – ΔΕΚ (Ιαν-15 - 6) και ΔΕΚ (Σεπ-15 + 6) – ΔΕΚ (Σεπ-15). Λόγω μη διαθεσιμότητας στοιχείων πριν τον Ιαν-85, για την εκλογική αναμέτρηση του Ιουν-85 ισχύει ΔΕΚ (Ιουν-85) – ΔΕΚ (Ιουν-85 - 5) και ΔΕΚ (Ιουν-85 + 6) – ΔΕΚ (Ιουν-85). Τέλος, την εκλογική αναμέτρηση του Ιουλ-19 την παρουσιάζουμε ως ΔΕΚ (Ιουλ-19) – ΔΕΚ (Ιουλ-19 - 6) και ΔΕΚ (Ιουλ-19 + 3) – ΔΕΚ (Ιουλ-19).

Όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 3, παρά τη μηνιαία πτώση που καταγράφηκε τον Οκτώβριο 2019, οι δείκτες εμπιστοσύνης στο λιανικό εμπόριο, τις υπηρεσίες και τους καταναλωτές ακολουθούν ανοδική πορεία από τις αρχές του 2019. Στον κλάδο της βιομηχανίας η βελτίωση είναι σχετικά μικρότερη, ενώ στις κατασκευές, κατά μέσο όρο, σημειώνεται στασιμότητα.

Σχήμα 3: Δείκτες Εμπιστοσύνης, Βιομηχανία, Υπηρεσίες, Καταναλωτής, Λιανικό Εμπόριο και Κατασκευές (μονάδες δείκτη)

Πηγή: (α) IOBE (Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών), (β) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), (γ) Eurobank Research.

Από τους 5 προαναφερθέντες δείκτες εμπιστοσύνης αυτός που ξεχωρίζει με την επίδοσή του είναι ο δείκτης εμπιστοσύνης καταναλωτή. Από τις -71,8 μονάδες δείκτη τον Μάρτιο 2017 ανήλθε στις -8,4 μονάδες δείκτη τον Οκτώβριο 2019.¹ Η ενίσχυση του δείκτη εμπιστοσύνης καταναλωτή ερμηνεύεται σε έναν βαθμό από την αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών, με την τελευταία να εξηγείται κυρίως από την άνοδο της απασχόλησης. Η περίοδος ενίσχυσης του δείκτη εμπιστοσύνης καταναλωτή συμπίπτει με την περίοδο συνεχούς αύξησης του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών.

Ωστόσο, εκτός από την επίδραση του διαθέσιμου εισοδήματος, εξίσου σημαντικός παράγοντας ήταν η αναμενόμενη εκλογική αναμέτρηση του Ιουλίου 2019. Στην περίπτωση της Ελλάδας (και όχι μόνο) ο δείκτης εμπιστοσύνης καταναλωτή κινείται στην πλειονότητα των περιπτώσεων ανοδικά κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου και στη συνέχεια καθοδικά. Τα τελευταία 35 χρόνια έχουν διεξαχθεί συνολικά 15 εκλογικές αναμετρήσεις (2/6/1985, ... , 7/8/2019 σε επίπεδο εθνικών εκλογών) και πλην ελαχίστων εξαιρέσεων, η τιμή που λάμβανε ο δείκτης εμπιστοσύνης καταναλωτή τον μήνα των εκλογών ήταν υψηλότερη από την αντίστοιχη τιμή 3 και 6 μήνες πριν, δηλαδή καθοδόν προς τις εκλογές καταγραφόταν βελτίωση. Το ακριβώς αντίθετο συνέβαινε στη μετεκλογική περίοδο με τον δείκτη εμπιστοσύνης καταναλωτή να παρουσιάζει χειροτέρευση. Οι προαναφερθείσες μεταβολές ερμηνεύονται σε έναν βαθμό από την θεωρία των πολιτικών κύκλων (βλέπε Alesina A., Cohen G. D.

¹ Οι συγκεκριμένοι δείκτες παρουσιάζονται σε μορφή ισοζυγίων, δηλαδή τιμές μικρότερες του μηδενός υποδηλώνουν ότι οι αρνητικές (απαισιόδοξες) απαντήσεις είναι περισσότερες από τις θετικές (αισιόδοξες).

και Roubini N., 1997, "Political Cycles and the Macroeconomy", The MIT Press). Ανορθολογικές επιλογές υπό την πίεση του πολιτικού κόστους και μυωπικές προσδοκίες από την πλευρά των καταναλωτών δύναται να οδηγήσουν στα παραπάνω αποτελέσματα.

Στην περίπτωση των πρόσφατων εθνικών εκλογών, ο δείκτης εμπιστοσύνης καταναλωτή ενισχύθηκε σωρευτικά κατά 10,7 μονάδες δείκτη την περίοδο Απριλίου-Ιουλίου 2019. Στους 3 πρώτους μήνες μετά τη διεξαγωγή των εκλογών είναι αυξημένος κατά 11,8 μονάδες δείκτη (βλέπε Σχήμα 2Α) με τη συγκεκριμένη τιμή να είναι η υψηλότερη που έχει καταγραφεί στο δείγμα των εκλογικών αναμετρήσεων που εξετάζουμε. Επιπρόσθετα, οι εκλογές του Ιουλίου 2019 μαζί με αυτές του Οκτωβρίου 1993, Ιανουαρίου 2015 και Σεπτεμβρίου 2015, αποτελούν περιπτώσεις αύξησης του δείκτη εμπιστοσύνης καταναλωτή 3 μήνες μετά τη διεξαγωγή των εκλογών (στις περισσότερες περιπτώσεις καταγράφεται πτώση ή στασιμότητα). Μένει να αποδειχτεί αν το παραπάνω ποιοτικό χαρακτηριστικό διατηρηθεί και στο 6-μηνο. Η εμπειρία των προηγούμενων εκλογικών αναμετρήσεων δείχνει προς την αντίθετη κατεύθυνση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού (ΚΠ), για την περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2019, τα καθαρά έσοδα παρουσίασαν υπέρβαση έναντι του στόχου (που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2019) κατά €1.595 εκατ. σε τροποποιημένη ταμειακή βάση. Από την πλευρά των δαπανών καταγράφηκε συγκράτηση έναντι του στόχου κατά €1.723 εκατ. Ως εκ τούτου, το πρωτογενές αποτέλεσμα και το ισοζύγιο ΚΠ ήταν υψηλότερα σε σχέση με τον στόχο κατά €3.007 και €3.318 εκατ. αντίστοιχα.

Πιο συγκεκριμένα για την περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2019, τα καθαρά έσοδα ΚΠ διαμορφώθηκαν σε €38.526 εκατ., παρουσιάζοντας υπέρβαση έναντι του στόχου κατά €1.595 εκατ., σε τροποποιημένη ταμειακή βάση. Η εν λόγω επίδοση οφείλεται: α) στο γεγονός ότι εντός του 2019 εισπράχθηκε ποσό €1.119 εκατ., το οποίο αφορά στο τίμημα (εκτός ΦΠΑ) της επέκτασης της σύμβασης παραχώρησης του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών και αρχικά είχε προϋπολογιστεί να εισπραχθεί τον Δεκέμβριο του 2018 (τα εν λόγω έσοδα δεν επηρεάζουν το δημοσιονομικό αποτέλεσμα βάσει προγράμματος), β) στα αυξημένα έσοδα από ΦΠΑ λοιπών προϊόντων και υπηρεσιών κατά €644 εκατ., εκ των οποίων ποσό €272 εκατ. αφορά σε ΦΠΑ της προαναφερθείσας επέκτασης της σύμβασης παραχώρησης του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών και γ) στην είσπραξη ποσού €644 εκατ. από τα ANFAs τον Μάιο του 2019, ποσό το οποίο δεν είχε προβλεφθεί στον Προϋπολογισμό του 2019. Ωστόσο, τα έσοδα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) εμφανίστηκαν μειωμένα κατά €793 εκατ. (στα €1.574 εκατ.), γεγονός που βάσει του Υπουργείου Οικονομικών, οφείλεται σε γραφειοκρατικές καθυστερήσεις κατά τη διάρκεια της εκλογικής περιόδου και των επόμενων εβδομάδων. Τέλος, επισημαίνεται ότι ο φόρος εισοδήματος βρέθηκε κοντά στον στόχο και διαμορφώθηκε στα €11.519 εκατ.

Από την πλευρά των δαπανών, καταγράφηκε συγκράτηση έναντι του στόχου της τάξης των €1.723 εκατ. (τροποποιημένη ταμειακή βάση, €38.644 εκατ. σε σύγκριση με τον στόχο των €40.367 εκατ.). Η διαφορά αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο: α) στις μειωμένες πληρωμές για τόκους σε σχέση με τον στόχο κατά €306 εκατ., β) στην υποεκτέλεση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) κατά

€542 εκατ. και γ) στις μικρότερες έναντι του στόχου, πληρωμές οπλικών συστημάτων κατά €232 εκατ.²

Σχήμα 4: Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού, Ιανουάριος – Σεπτέμβριος 2019 (εκατ. €, σε τροποποιημένη ταμειακή βάση)

Πηγή: (α) Υπουργείο Οικονομικών (ΥΠΟΙΚ), (β) Eurobank Research.

Βάσει των παραπάνω στοιχείων, το πρωτογενές αποτέλεσμα για την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2019 διαμορφώθηκε σε πλεόνασμα ύψους €4.474 εκατ., έναντι στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα €1.467 εκατ. (ήτοι υψηλότερο €3.007 εκατ.) και πρωτογενούς πλεονάσματος €2.523 εκατ. σε σχέση με το αντίστοιχο αποτέλεσμα για την ίδια περίοδο το 2018. Τέλος, το ισοζύγιο ΚΠ παρουσίασε έλλειμμα ύψους €119 εκατ. έναντι στόχου για έλλειμμα €3.437 εκατ. (ήτοι χαμηλότερο έλλειμμα κατά €3.318 εκατ.) και έναντι ελλείμματος €1.458 εκατ. για το αντίστοιχο διάστημα του 2018.

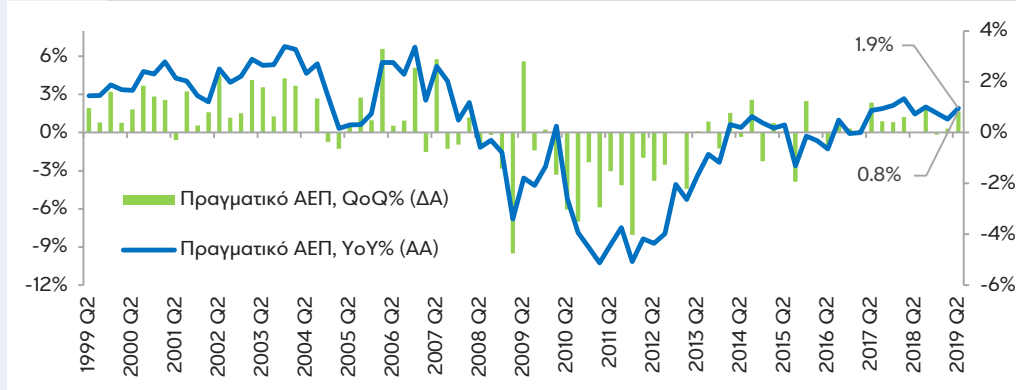
² Οι οποίες, σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών, δεν επηρεάζουν άμεσα το δημοσιονομικό αποτέλεσμα, καθότι σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA το έλλειμμα επηρεάζεται από τις φυσικές παραλαβές.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 2^ο τρίμηνο 2019 η ετήσια % μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +1,9% (+1,1% (2019Q1) και +1,5% (2018Q2)). Η αντίστοιχη τριμηνιαία % μεταβολή ήταν +0,8% (+0,2% (2019Q1) και 0,0% (2018Q2)).

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους - Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ιουλ-2019: 2019 2,1% και 2020 2,2%

Πραγματικό ΑΕΠ (YoY%)

Περίοδος: 1999Q2–2019Q2

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: +0,5%

Διάμεσος: +1,3%

Μέγιστο: +6,8% (2003Q4)

Ελάχιστο: -10,2% (2011Q1)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

Δημοσίευση: 4/9/2019 (προσωρινά στοιχεία)

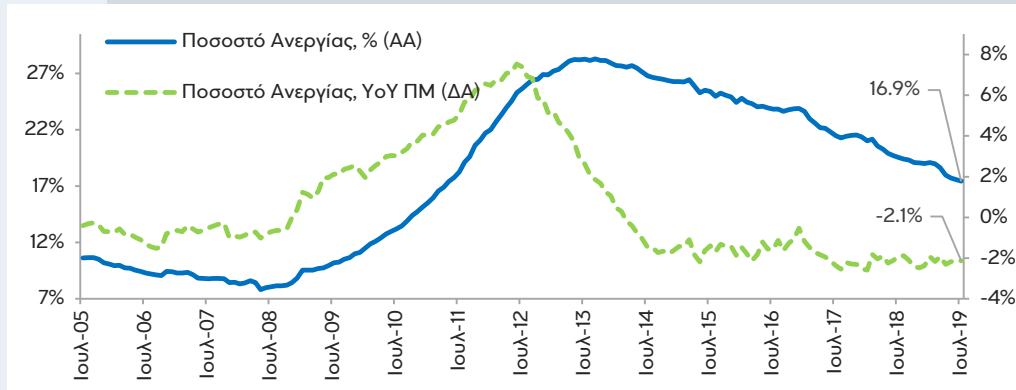
Επομ. δημ.: 6/12/2019

(προσωρινά στοιχεία)

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Ιούλιο 2019 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 16,9% (17,1% (6/2019) και 19,1% (7/2018)) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (ΜΟ 12 μηνών) ήταν στο 18,1% (18,3% (6/2019) και 20,3% (7/2018)).

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους - Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαι-2019: 2019 18,2% και 2020 16,8%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 7/2005-7/2019

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 17,7%

Διάμεσος: 18,8%

Μέγιστο: 27,8% (9/2013)

Ελάχιστο: 7,3% (5/2008)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.

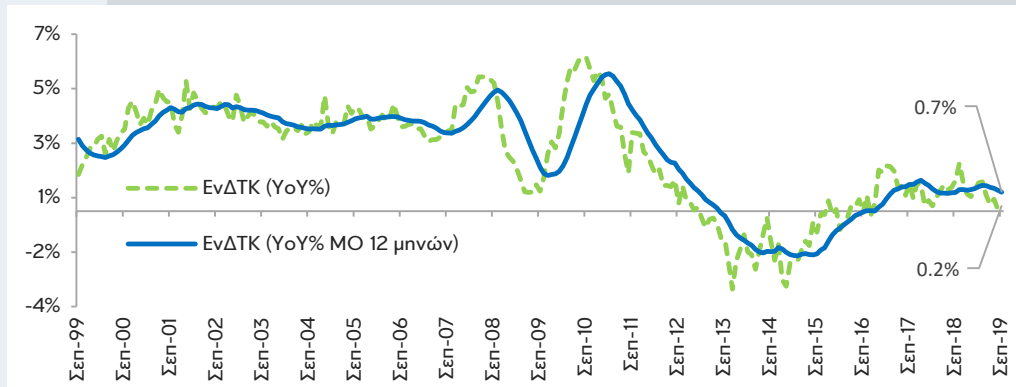
Δημοσίευση: 10/10/2019

Επομ. δημ.: 7/11/2019

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Σεπτέμβριο 2019 η ετήσια % μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +0,2% (+0,1% (8/2019) και +1,1% (9/2018)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια % μεταβολή (ΜΟ 12 μηνών) ήταν +0,7% (+0,8% (8/2019) και +0,7% (9/2018)).

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους - Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ιουλ-2019: 2019 0,8% και 2020 0,8%

ΕνΔΤΚ (YoY%)

Περίοδος: 9/1999-9/2019

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +2,0%

Διάμεσος: +2,6%

Μέγιστο: +5,7% (9/2010)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

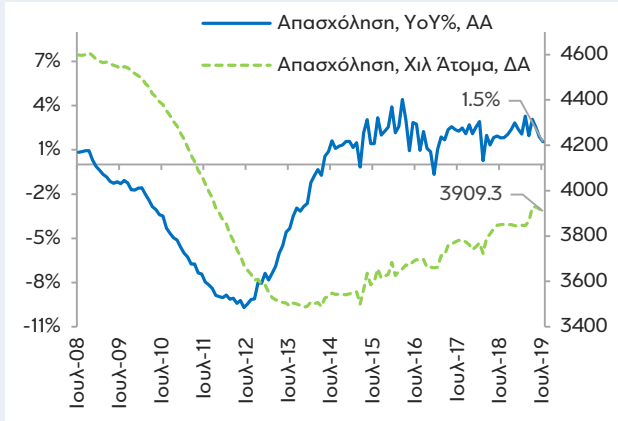
Δημοσίευση: 10/10/2019

Επομ. δημ.: 7/11/2019

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), (γ) Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Δραστηριότητας (υψηλής συχνότητας) της Ελληνικής Οικονομίας

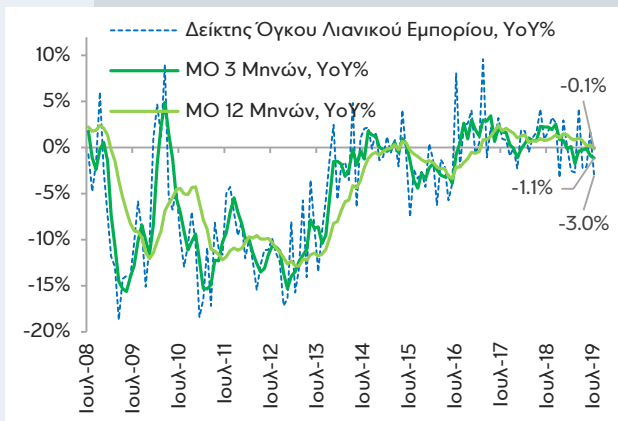
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +1,5 YoY% τον Ιουλ-19 από +1,9 YoY% τον Ιουν-19, +2,3 YoY% την περίοδο Αυγ-18 – Ιουλ-19 από +2,0 YoY% την περίοδο Αυγ-17 – Ιουλ-18 (επόμενη δημοσίευση: 7/11/2019)

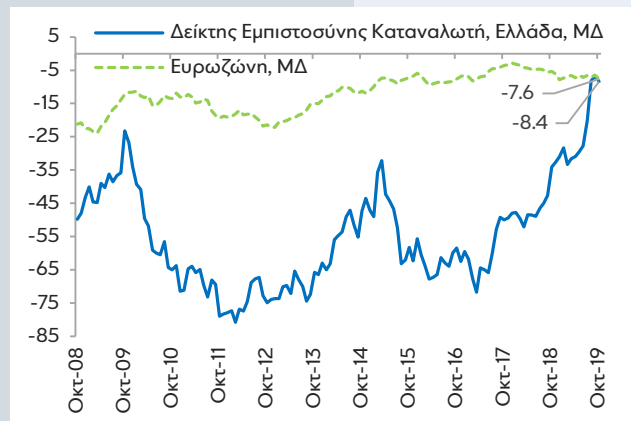
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 106,7 ΜΔ τον Οκτ-19, -0,5 MoM ΜΔ και +6,3 YoY ΜΔ τον Οκτ-19 από -1,2 MoM ΜΔ και +6,6 YoY ΜΔ τον Σεπ-19 (επόμενη δημοσίευση: 28/11/2019)

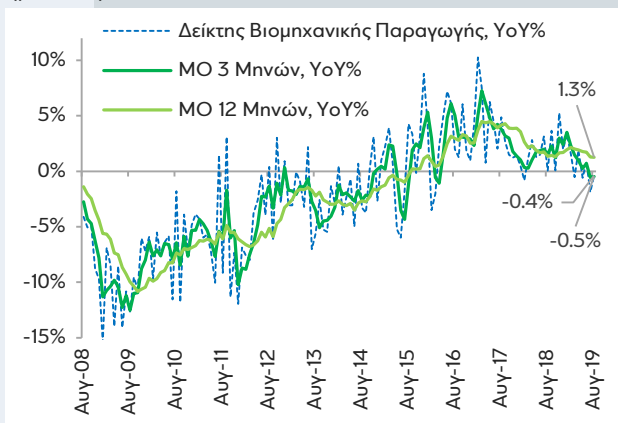
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: -2,4 MoM% και -3,0 YoY% τον Ιουλ-19 από +2,6 MoM% και +1,8 YoY% τον Ιουν-19, -0,1 YoY% την περίοδο Αυγ-18 – Ιουλ-19 από +0,8 YoY% την περίοδο Αυγ-17 – Ιουλ-18 (επόμενη δημοσίευση: 31/10/2019)

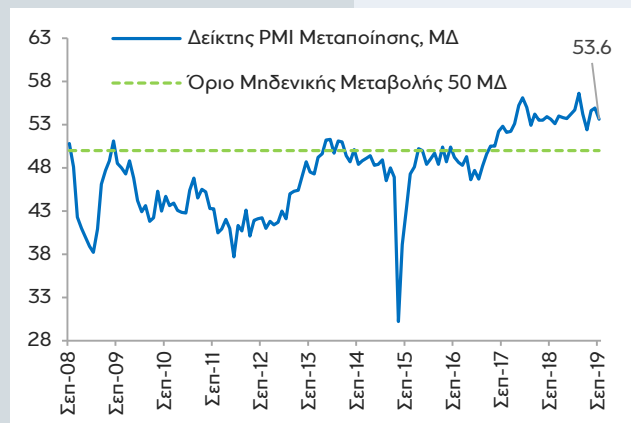
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -8,4 ΜΔ τον Οκτ-19, -1,6 MoM ΜΔ και +25,7 YoY ΜΔ τον Οκτ-19 από +1,4 MoM ΜΔ και +35,9 YoY ΜΔ τον Σεπ-19 (επόμενη δημοσίευση: 28/11/2019)

Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής: +0,6 MoM% και -0,4 YoY% τον Αυγ-19 από -0,9 MoM% και -1,9 YoY% τον Ιουλ-19, +1,3 YoY% την περίοδο Σεπ-18 – Αυγ-19 από +1,4 YoY% την περίοδο Σεπ-17 – Αυγ-18 (επόμενη δημοσίευση: 8/11/2019)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 53,6 ΜΔ τον Σεπ-19, -1,3 MoM ΜΔ και 0,0 YoY ΜΔ τον Σεπ-19 από +0,3 MoM ΜΔ και +1,0 YoY ΜΔ τον Αυγ-19 (επόμενη δημοσίευση: 1/11/2019)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), (γ) IHS Markit, (δ) Eurobank Research.
Σημείωση: (α) ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη, ως MO τον μέσο όρο και ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα.

Πίνακας Α3: Βασικά Μακροοικονομικά - Μικροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Ενημέρωση: 1/11/2019	Μεταβλητές	Στοιχ.	Πηγή	Παράθεση	Εποχ. Διόρθ.	Τελευταία Παράτηρηση	Παρατήρηση Προηγούμενης Περιόδου	Παρατηρήσεις Παρελθόντων Ετών								
Βασική Επισκόπηση																
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	γ	(1), (8)	YoY%	-	1.9%	2018	1.5%	2017	-0.2%	2016	-0.4%	2015	0.7%	2014	-3.2%	2013
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις		190.8		187.2		184.4		184.8		185.6		184.2	
Ονομαστικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			%		184.7		180.2		176.5		177.3		178.7		180.7	
Ποσοστό Ανεργίας			%		19.3%		21.5%		23.5%		24.9%		26.5%		27.5%	
Εθνικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			YoY%		0.6%		1.1%		-0.8%		-1.7%		-1.3%		-0.9%	
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			%		0.8%		1.1%		0.0%		-1.1%		-1.4%		-0.9%	
Αποαλιθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος			%		0.5%		0.6%		-0.2%		-0.3%		-1.8%		-2.4%	
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	q			Ναι	1.9%	2019 Q2	1.1%	2019 Q1	1.5%	2018 Q2	1.7%	2017 Q2	1.3%	2016 Q2	0.6%	2015 Q2
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			QoQ%		0.8%		0.2%		0.0%		1.2%		-0.6%		0.1%	
Ποσοστό Ανεργίας	m		%		16.9%	Ιουλ-19	17.1%	Ιουν-19	19.1%	Ιουλ-18	21.0%	Ιουλ-17	23.3%	Ιουλ-16	24.9%	Ιουλ-15
Εθνικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			YoY%	Όχι	-0.1%	Σεπ-19	-0.2%	Αυγ-19	1.1%	Σεπ-18	1.0%	Σεπ-17	-1.0%	Σεπ-16	-1.7%	Σεπ-15
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			%		0.2%		0.1%		1.0%		1.0%		-0.1%		-0.8%	
Αποαλιθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	q			Ναι	0.2%	2019 Q2	0.7%	2019 Q1	0.6%	2018 Q2	-0.1%	2017 Q2	1.0%	2016 Q2	-0.6%	2015 Q2
Στοιχεία Πραγματικού Εγχώριου Προϊόντος																
Πραγμ. Ιδιωτική Καταναλωτ. (Νοικοκυριά και ΜΚΙΕΝ)	q	(1), (8)	YoY%	Ναι	-0.7%	2019 Q2	0.5%	2019 Q1	1.4%	2018 Q2	1.3%	2017 Q2	-2.2%	2016 Q2	2.0%	2015 Q2
Πραγμ. Δημόσια Καταναλωτ.			%		5.3%		-1.4%		-3.9%		-1.1%		-0.9%		-1.4%	
Πραγμ. Επενδύσεις Παγίων (Ιδιωτικές και Δημόσιες)			%		-5.8%		8.3%		19.0%		13.9%		13.9%		-8.4%	
Πραγμ. Εξαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			%		5.4%		4.3%		9.1%		9.0%		-10.2%		11.6%	
Πραγμ. Εισαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			%		3.7%		9.8%		2.8%		5.8%		-1.9%		4.6%	
Αποτελεσματικότητα																
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά άτομο)	q	(4), (8)	YoY%	Ναι	0.0%	2019 Q2	-1.2%	2019 Q1	-0.1%	2018 Q2	0.0%	2017 Q2	-1.6%	2016 Q2	-1.0%	2015 Q2
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)			%		0.3%		-0.9%		0.2%		-0.9%		-1.9%		-1.0%	
Ονομ. Μοναδ. Κόστος Εργασίας (ανά άτομο)			%	Όχι	0.9%		1.9%		2.0%		0.9%		3.0%		-4.4%	
Ονομ. Μοναδ. Κόστος Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)			%		1.6%		2.2%		1.4%		1.6%		2.7%		-3.4%	
Αγορά Εργασίας																
Απασχολούμενοι	m	(1), (8)	κλ. άτομα	Ναι	3909.3	Ιουλ-19	3919.4	Ιουν-19	3849.7	Ιουλ-18	3781.1	Ιουλ-17	3697.2	Ιουλ-16	3598.5	Ιουλ-15
Άνεργοι					797.2		808.6		906.8		1003.5		1126.0		1193.7	
Εργατικό Δυναμικό					4706.5		4728.0		4756.5		4784.6		4823.2		4792.2	
Μη Ενεργός Πληθυσμός					3222.6		3204.4		3216.7		3226.0		3222.2		3292.3	
Αγορά Διαντίκτων																
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	q	(2), (8)	YoY%	Όχι	7.7%	2019 Q2	4.9%	2019 Q1	1.4%	2018 Q2	-1.2%	2017 Q2	-2.5%	2016 Q2	-5.0%	2015 Q2
Βιομηχανία και Εμπόριο																
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI)	m	(6), (8)	ΜΔ	Ναι	53.6	Σεπ-19	54.9	Αυγ-19	53.6	Σεπ-18	52.8	Σεπ-17	49.2	Σεπ-16	43.3	Σεπ-15
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής		(1), (8)	YoY%		-0.4%	Αυγ-19	-1.9%	Ιουλ-19	0.0%	Αυγ-18	4.9%	Αυγ-17	2.0%	Αυγ-16	4.3%	Αυγ-15
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στα Λιανικά Εμπόρια			%		-2.7%	Ιουλ-19	2.0%	Ιουν-19	3.2%	Ιουλ-18	0.8%	Ιουλ-17	5.9%	Ιουλ-16	-8.7%	Ιουλ-15
Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο			%		-2.2%		2.4%		2.4%		2.4%		9.7%		-7.3%	
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Χονδρικό Εμπόριο	q	(1), (8)	%		-0.9%	2019 Q2	-0.6%	2019 Q1	6.8%	2018 Q2	2.7%	2017 Q2	-3.4%	2016 Q2	-3.6%	2015 Q2
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στον Τομέα των Αυτοκιν.			%		13.5%		5.7%		16.3%		-3.0%		15.2%		7.1%	
Εξωτερικές Τομές																
Ισοζύγιο Τρεχοσίων Συναλλαγών (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (8)	Σ12m € δις	Όχι	-4.2	Αυγ-19	-4.8	Ιουλ-19	-4.4	Αυγ-18	-3.2	Αυγ-17	-1.9	Αυγ-16	-2.8	Αυγ-15
Α. Ισοζύγιο Αγαθών (Α1+Α2+Α3)					-23.5		-23.5		-21.0		-19.9		-17.7		-18.9	
Α1. Καυσίμων					-5.4		-5.5		-4.3		-4.0		-2.9		-5.3	
Α2. Πλοίων					-0.3		-0.1		-0.1		0.0		0.0		0.0	
Α3. Χωρίς Καύσιμα και Πλοία					-17.7		-17.9		-16.6		-15.8		-14.8		-15.6	
Β. Ισοζύγιο Υπηρεσιών (Β1+Β2+Β3)					21.0		20.4		18.6		17.9		15.9		17.4	
Β1. Ταξιδιωτικές					15.1		14.6		13.6		12.2		11.1		12.2	
Β2. Μεταφορών					6.0		6.1		5.1		5.0		4.5		5.2	
Β3. Λοιπών Υπηρεσιών					-0.2		-0.2		-0.1		0.7		0.3		0.0	
Γ. Ισοζύγιο Πρωτογενών Εισοδημάτων (Γ1+Γ2+Γ3)					-1.7		-1.6		-1.7		-0.7		0.0		-0.3	
Γ1. Αμοιβών και Μισθών					-1.2		-1.2		-1.1		-1.1		-1.0		-0.8	
Γ2. Τόκων, Μερισμάτων και Κερδών					-3.0		-2.9		-3.3		-2.1		-2.2		-2.0	
Γ3. Λοιπών Πρωτογενών Εισοδημάτων					2.5		2.4		2.7		2.6		3.2		2.5	
Δ. Ισοζύγιο Δευτερογενών Εισοδημάτων (Δ1+Δ2)					-0.1		-0.1		-0.3		-0.5		-0.2		-1.0	
Δ1. Γενικής Κυβέρνησης					-0.2		-0.2		-0.7		-0.8		-0.4		-1.0	
Δ2. Λοιπών Τομέων					0.2		0.2		0.4		0.3		0.2		0.0	
Δημοσιονομικά Στοιχεία (Γενική Κυβέρνηση)																
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ	γ	(1), (8)	%	-	1.0%	2018	0.7%	2017	0.5%	2016	-5.6%	2015	-3.6%	2014	-13.2%	2013
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%		4.3%		3.8%		3.7%		-2.1%		0.3%		-9.2%	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%		181.2%		176.2%		178.5%		175.9%		178.9%		177.4%	
Κόλληση (Κατάσταση Κρατικού Προϋπολογισμού)																
Α. Καθαρά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-	(5), (8)	€ δις		38.53	Αυγ-19	33.13	Αυγ-19	28.59	Ιουλ-19	23.45	Ιουν-19	20.19	Μαί-19	15.96	Απρ-19
Β. Καθαρά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)					36.93		30.71		26.46		21.51		17.64		14.65	
Απόκλιση - Έσοδα (Α-Β)					1.60		2.42		2.13		1.94		2.55		1.31	
Γ. Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)					38.64		34.72		30.46		26.14		21.95		17.00	
Δ. Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)					40.37		35.68		31.08		26.33		21.69		17.77	
Απόκλιση - Δαπάνες (Γ-Δ)					-1.72		-0.96		-0.63		-0.19		0.25		-0.77	
Πρωτογενές Αποεπ. Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)					4.47		2.91		1.76		0.38		0.92		1.46	
Πρωτογενές Αποεπ. Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)					1.47		-0.27		-0.80		-1.57		-1.45		-0.67	
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)					-0.12		-1.59		-1.87		-2.69		-1.76		0.12	
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)					-3.44		-4.98		-4.63		-4.82		-4.05		-1.04	
Επίτοκο Αναφοράς Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας																
Διεκόλυση Αποδοχής Καταθέσεων	-	(2), (8)	%		-0.50%	18/9/19	-0.40%	16/3/16	-0.30%	9/12/14	-0.20%	10/9/14	-0.10%	11/6/14	0.00%	13/11/13
Δημοσιονομική Σταθερότητα			%		0.00%		0.00%		0.05%		0.05%		0.15%		0.25%	
Διεκόλυση Οφειλόμενων Χρηματοδότησης			%		0.25%		0.25%		0.30%		0.30%		0.40%		0.75%	
Τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου και κρατικές Επίτοκοι																
Απόδοση Τίτλων Ελληνικού Δημοσίου (10 έτη), Τέλος Περιόδου	m	(7), (8)	%		1.38%	Σεπ-19	1.59%	Αυγ-19	4.17%	Σεπ-18	5.65%	Σεπ-17	8.30%	Σεπ-16	8.46%	Σεπ-15
Τραπεζικό Μέσο Επίτοκο Καταθέσεων (νέων)	(2), (7)		%		0.26%	Αυγ-19	0.27%	Ιουλ-19	0.28%	Αυγ-18	0.28%	Αυγ-17	0.28%	Αυγ-16	0.71%	Αυγ-15
Τραπεζικό Μέσο Επίτοκο Δανείων (νέων)			%		4.68%		4.57%		4.69%		4.82%		4.96%		4.83%	
Τραπεζικό Μέσο Επίτοκο Καταθέσεων (υφιστάμενων)			%		0.26%		0.26%		0.30%		0.31%		0.41%		0.80%	
Τραπεζικό Μέσο Επίτοκο Δανείων (υφιστάμενων)			%		4.09%		4.12%		4.31%		4.59%		4.90%		5.06%	
Χρηματοδότηση																
Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (8)	€ δις	Όχι	175.2	Σεπ-19	177.3	Αυγ-19	192.7	Σεπ-18	203.6	Σεπ-17	220.8	Σεπ-16	227.9	Σεπ-15
Α. Γενική Κυβέρνηση					18.3		17.8		16.1		17.0		21.7		23.2	
Β. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις					74.7		74.9		85.4		89.6		94.5		96.6	
Γ. Ιδιώτες και ΙΜΚΙ					71.2		73.6		79.0		84.1		91.5		94.7	
Δ. Αγρότες, Ελεύθ. Επαγγελματίες και Ατομικές Επικ.					11.0		11.0		12.2		12.9		13.2		13.5	
Καταθέσεις και Ρέπος																
Σύνολο Καταθέσεων και Ρέπος (Α1+Α2+Α3)	m	(2), (8)	€ δις	Όχι	199.9	Σεπ-19	177.7	Αυγ-19	162.4	Σεπ-18	156.7	Σεπ-17	158.6	Σεπ-16	158.9	Σεπ-15
Α1. Γενική Κυβέρνηση					153.3		151.8		147.5</							

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ. Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Άννα Δημητριάδου
Οικονομική Αναλύτρια
andimitriadi@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 793

Ιωάννης Γκιώνης
Ανώτερος Οικονομολόγος
igkionis@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 707

Δρ. Στυλιανός Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 733

Μαρία Κασόλα
Οικονομική Αναλύτρια
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 33 18 708

Όλγα Κοσμά
Ερευνήτρια Οικονομολόγος
okosma@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 728

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetroπουλου@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 991

Δρ. Θεόδωρος Σταματιού
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Ευαγγελία Τσιμπρού
Οικονομική Αναλύτρια
etsiamprou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 712

Μαριζα Γιαννίση | Administrator
magiannisi@eurobank.gr | + 30 210 33 71 178

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analiseis...>
Ακολουθήστε μας στο **twitter**: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο **LinkedIn**: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank Ergasias S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein. Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc. reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc. that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

